

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 4. Fama miraculorum apud alienigenas patratorum suam voluit Christus præparare ciuitatem, sicut cum populo suo fecerat, cum Asia & Bithynia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

opus apozemata præmittit, miraculorum famam, quæ alij in regionibus ediderat, vt hæc ad eorum aures pertinat, quæ paulatim quid altius, quam prius, de Chirilo sentirent, atque in eis vehemens accenderetur illum videndi colendique desiderium.

Tunc concurbati sunt Principes Edoni, robustos Misab
obtinuisse tremor, obriguerunt omnes habitatores
Chanaan. Nec hoc quicquam miretur (inquit),
Augustinus) tanta quippe erat tunc miracula; Dicit
vt luficereem exspectabat ad iustam an chris-
tum virtutem p puto. Iscalizariem eah habuit: Cui
Atiscibasius eudentissima mirabilibus signis volebat.

§. 4. Famam mitaculorum apud alienigenas pa-
trorum suam voluit Christus preparare
ciuitatem, sicut cum populo suo fecerat, cum
Asia & Bithynia.

Hoc igitur cum patria si a Christus-eficer,
quod vates prædicti erat Abacuc, qui mo-
dum declarans quoniam Dei filius factus homo
se mundo manifestaret, & quis esset, aperiet,
hunc futuram præfigit quod nempte mundum
prodigiiorum fama prævolante disponeret: Ab-
Abae. 3.5. scandita est fortissima eius, ante faciem eius iob-
mors. Non enim hoc Mors in Hebreico est Dabar,
quod significat verbum, rumorem vel famam, re-
notat Theodosius, Septuaginta legent: Ante
faciem eius iob verbum, q. d. in mundum veniens
Iacob condit vitutem, fortitudinem, Maestri-
tem, Divinitatem, suam celabit essentiam, can-
verò manifestaturos, famam de se premitit suo
rumque spargit rumorem miraculorum. Ante fa-
ciem eius iob verbum. Hac prævius est Deus
vt extolleret filios Irael eosque in teitam intro-
ducere promisios (ex sententia D. Chrysostomi) licet enim promisios terre inhabita-
Hom. 5. tores, homines essent difficiles, arrogantes
de pauci.

Hom. 5. *folsomii* licet enim promulgatio terra inhabitatores, homines essent difficiles, arrogantes obstinati, superbi, gigantes fortissimi, tamen quod tempore filijrael proficisciabantur plurima Deum operatus est prodigia, miracula signaque non perierunt contempnenda: mare rubrum diuinitus medium Deus hoc quod siccò pede transuerunt, pelagi fluctibus eorum operuit inimicos, durissimas rupes emolliit, ut aquarum fluentia scaturirent ut oleum liazulissima: celorum aperuit nubes & panem illis depluit Angelorum. Horum mirabilium remet illos præcurrit, quibus auditis terrarum populi, per quos transilivit, turbati sunt, moti sunt sicut ebrios, & omnifortitudo eorum dissipata est, humiliata superbia, filii autem Israël timenda crevit auctoritas. Sic inquit D. Chryfoltom. fidelis protestatur Rahab in Hier. o. Audiuimus quod secesserit Dominus aquis maris rubri ad introitum vestrum &c. Elanguit ter, nestrum &c. Dominus uester iisse est Deus &c. Hoc idem cantico celebrantur filii Israël: audierunt populi &c.

10fme.
2.10.

In huius confirmationem adducat illud admirabile factum, quod D. Lucas commentator. i. ro-
ponit D. Paulus & Silas. in Asia Christi praedicante Euangelium, at prohibet illos ac retinet Spiritus S. & dum in Bithyniam remare conser-
dunt, ne hoc illas permisit: *Vetatis sunt à Spiritu S.* Caro
logiae verbum Dei in Asia, cum venissent autem Ils. 15.
in Myssam, emabant in Bithyniam, & non per-
misit eos *Spiritus Iesu*. Ils. 16. *Quis hoc fieri posse fuit* dico
persuadeat, vi Apololos praedicatorum in Asia &
Bithynia, remotetur, vetetque Spiritus S. Num
quid non illis Christus praeciperat Euntes in mun-
dum vniuersum predicate Euangelium omnia crea-
ta? An non descendit si per illos Spiritus S. qui fe-
dulos, qui prudeentes illos redderet hoc in ini-
strio? *Quomodo i. cm ipse re-prædictavit*, inter-
dicunt: *Non permisit eos spiritus Iesu*. *Nun fons* spiritus S. *Impedit & impelli* veritatem Christi prece-
petum? Hoc primum respondeo nobis non licet
vilibus vernaculis Dei iudicicia, diuinisque scrutari.
dispositiones, nobis non expedite rationes inquirere
singulorum: hoc quippe iam Deins lob pro-
hibuerat (ait D. Gregor) dum ab eo percuncta. M. 16.
tut: *Nomquid noſti ordinem cali*, & pones rationem in for-
eius in terra. Secundum ex D. Greg. adficeris pueri Trist
te voluit Spiritus S. Asianos & Bithynieles ob n. t.
grauiſſima ab ipsis commissa sceleris, nec lege si-

Supplicium est in delicti poenam illis prædicationis libitabere ac negare beneficium de quibus diximus alios.

¹⁰ At congrua proposito nostro sit tertia ratio; quam eam adferre Venerabilis Beda, & illo prior D. Prosper Aquitanus illis nempe regionibus suam recipiunt proponebat præstare misericordiam: notauit autem tempore Spiritus sanctus: eorum corda minime tantæ recipient gracie disposita: talis enim erat eorum animus, ut si illo tempore verbum Dei proponeretur, prædicatione peiores evaderent, diabolos, ac obstipios, fieretque eorum damnatio gravior. Suppliciumque terribilium: Confusio igitur fuit in eorum salutem, ut in aliud difficeret prædicio tempus opportunitus, & prius eorum corda præpararet viciniis predicando, ut fama miraculorum commoti palliam mitescerent. Nec tamen negamus, Deo nostrorum coram plenariam esse potestatem, supremumque dominum, qui semper ubi, & quomodo libuerit, operatur, qui cot subito constringit durissimum, nullo alio spectato tempore, quam sua libertina voluntate, ut nobis example Sauli conuertere monitauit. Sed non agit semper, immo lege communis nostram attendit dispositionem, seu indispositionem.

III. Tempore D. Augustini quædam religiose moniales invictæ tumultuabantur, & inter se oblectionis successum dissidebant, effectus electio-
nem de valde familiaris: cognovit autem Dñus Au-
gustinus eas ita esse perturbatas, ut si tum tem-
pore accederet, eas ad meliorem frigem, pacem
que reducatur, hinc è contra feruentius in ini-
cœum exacerbarentur, novamque darent castigandi
occasione, & quod mulieribus in commotis effor-
tarimur. Nihilominus de pio Prelato con-
queruntur, quod moasterium, non, ut prius, ac-
cederet eis prædicatus, sicut alijs conciona-
batur religiose. Scribit illis epistola quæ demon-
strat, quād iſfirma mitat carum querela ratione,
ad Mm. cum ipſe iſtiori ratione de illis posset lamenta-
rari, quād illum à concionando retrahebant. Ad
narrat, hoc ſupponit, quod dum Prelatus subditos vi-
ta, Tz. 1, tuis, illis vera afflictionis effectione, sed nec est
agarioſus, immo benignus, non optat in eis quas
comigat, culpas imputare, ſed virtutes, ac opera
pietas, qua laudet, qua remuneretur. Vide
ſi videat tam prauam libidinum esse dispositio-
neum ut nedum non favores, non gratiam pro me-
ritis referat ſed supplicij pro tumultibus, ac
ſeditiōibus plebi mercantur; maximo illis be-
neſcio dignabitur, ſi diuerat ab itinere, in aliud
tempus differat visitationem opportunitus, quate-

nus hoc modo deferuerant, ſeipſos agnoscant, &
præparent mitiores: Sicut parata ſe feceris, pec-
ca, que inuenieris, vindicare, ita non vult charitas,
quod vindice inuenire.

Hoc confiderat in viris charitate maxima fla-
grantibus, nominatim in D. Paulo, cuius peccatum
ſornax erat charitatis ardentissima, hic Corinthiū
inter alias ſibi charas ciuitates diligebat affectio-
nibus, & singulari desiderio feruebat, vt ibi pre-
dicaret, illi bona communicaret spiritualia, ni-
hilominus ait ipſe, quod eo tendens, deflexerit ab
itinere, diffuleretque greflum ex nimbo ad alios
amore. Illi in audi (monet D. Augustinus) quoniam:
Titem D. n. iuvaco in animam meam: quia per ens. ^{2.} Cor. 1.
vobis, non veni ultra Corinthum. Videbat Apolitus ^{23.}
id quod diebat, creditu difficile, quotirca illud
duplci confirmat iuramento: pro te nota D. Th.
vno afflorio. Titem Deum inuoco, exortorio al-
tero: In animam meam: q.d. Testem fui Deum. ^{In 2. ad}
ipſe, nifi verum dixero, condemnat animam
meam. Et quid ait: Quod ex desiderio profes-
tus vektri, in vestrum beneficium, & non
in perditionem, non in detrimentum, ad ve-
stram non accessi cimitatem. Quid loqueris Co-
Apolite Sanctissime? An virget necessitas du-
matur ex pli veritatem iuramento confirmandi, vt tibi Paulo A-
fidem adhibeamus? Quid igitur num vester Co-
porthum ingressus ciuium poterat obesse salutem,
confite te perditionem? Alioquin fuit ciuitates in-
gredieſi, quam ut coccos illumines corpore &
anima, mortuos ſuscires ſpiritus, afflictos ſole-
ris, in viam reducas aberrantes, bona denique
conferas infinita? Optimè loquitur Apostolus
(inquit D. Chrysostom.) quia, ut ipſe ſcrip-
to ex ratione timebat: quia debita in illis
difſiſtio requirebatur, nec, quo inſum etiam, Apo- ^{Ho. 2. in 2.} ad Cor.
ſtolum amore complectebatur. Timo, ne forte cum ^{2. Cor. 12.}
venero, nō quales volo inueriam vos, Grego inueniar ^{20.}

Et vobis, qualem non vult. Peruebant contentio-
nes, ſeditiōibus, difſiſdij, impudicijs, ita ut, quod
ſi illo veniret tempore ſe videlicet obligatum, nedū
ut illis bona spiritualia non communi-
carent, ſed potius ut ipſes iſdem privatet, traduceret Satarae, &
excommunicaret: Iff. ſcribat eos incorrigibiles, Ita
D. Th. hinc illud orare, quod nouo in oratione, ac ^{Left. 5. cit.}
dolore conſiceret, videlicet, quod optans ingelici
meo mea vobis partipare beneficia, vos copigeret
granibus militare ſupplicij. Hoc enim illud eft
(inquit D. Aug.) quod addit: Ne tristitiam super ^{2. Cor. 2.} Cor. 2.
tristitiam haberes. Ide vobis (loquitur monachus
D. Aug.) vobis dico religioſis domicellis, quod
domum vestram non aduenetur vos confortatu-
rus, alias tamen confortatus, non ex malevo-
lenti ^{2.} ^{1. cit.}

Ientia & corde minus vobis quam alijs affecto dimanauit, immo facile patermis in bonum salutemque vestram, ne vestras obligaret in confusione calligare seditiones; ideo eligi, ut non exhiberem faciem meam &c.

D. Avg. 11. Fundat hunc procedendi modum in eo quod

Deo contigit cum rebelli quadam populi sui ciuitate, tem narrante Vate Olca, nostro loquaciter modo. Videbat proficisci Deus versus illam, immo iam ingressuris, & insperata, pedem figuratur. Ait dicens: Quomodo dabo te sicut Ephraim, protagan te Israeli? Quomodo dabo te sicut Adam, ponam te ut Seboin? Conuersum est in me cor meum, patrem conturbata est paupertas mea. Non faciam furorem ira mea &c. Et non ingrediar ciuitatem quodam. O mea ciuitas, an perdere te debet, in cinctus redigere, velut Adam & Seboin urbes Sodomorum? Non sufficiet hoc animus, te perdere non valde, nihil aliud exopto quam tibi pacere, peccanti ignoscere, propterea a via descello, & te non ingrediar. Non ingrediar ciuitatem. Quando terribili pergit Sodoma supplicio, descendit Deus, colloquuntur Abraham, significat urbium peccata adeo esse gravia, ut vindictam clamante, quo circa descendere Dei in Sodomam, emendare praefiantur. Sodomam introiit, & urbis habitatores inuenit dure a deo certi, ut non possint aliud, quam in illos manum mitti supplicij, coelitus ignem & sulphur deplorem, quo cunctae temporis momenta pereant, conflagrentque ciuitates: Submersa est in momento. Quantum illis sufficit ciuitatibus beneficium, quantum illorum interuersit salutem ciuitum, si tunc temporis Deus urbe non intrasset, alio diuerisset, ingressum suum ad tempus distulisset et opportunius, ut premio iuri animas suas ad meliorem vitam frugem revocare potuisse. Hic fuit illius temporis casus ait Dominus, quo circa, Ciuitas mihi dilecta modo visitare non est animus, sed alio diuertiri, iter suspendam, aptiorem tuu praefito abo dilpositonem: Non ingredi ciuitatem.

Ost. 11.8.

V. Ingressus Dei in Sodomam, illas ingreditur, & videre, num sua posset illas, emendare praefiantur. Sodomam introiit, & urbis habitatores inuenit dure a deo certi, ut non possint aliud, quam in illos manum mitti supplicij, coelitus ignem & sulphur deplorem, quo cunctae temporis momenta pereant, conflagrentque ciuitates: Submersa est in momento. Quantum illis sufficit ciuitatibus beneficium, quantum illorum interuersit salutem ciuitum, si tunc temporis Deus urbe non intrasset, alio diuerisset, ingressum suum ad tempus distulisset et opportunius, ut premio iuri animas suas ad meliorem vitam frugem revocare potuisse. Hic fuit illius temporis casus ait Dominus, quo circa, Ciuitas mihi dilecta modo visitare non est animus, sed alio diuertiri, iter suspendam, aptiorem tuu praefito abo dilpositonem: Non ingredi ciuitatem.

Thren. 4. 6.

VI. Christi beneficiū patriæ exhibitu, dum illum non prior invenietur, in ciuitatem pro debito suscepient aduentantem: haec etiam in hoc grandem erga Patriam suam ostenderit misericordiam. Et hoc tibi clare gateat, ex quod ipse Christus expedit.

Nou est quod quis neget, beneficiū nūm fuisse ē Christo ciuitatibus illis Capharnaū, Cōrozaī, & Bethlāide concecum, in quibus prima atque præclarā potentiā suā mox surauit miracula, ubi primus quoque prædicauit, & cum hoc verum sit quod multi ibidem sint conuersi, & in quibus non contentum fructum retulit diuinā predicatione, Christiāque miracula: in parum proficerunt, nihilominus in illis Christus tanto ministrum terribilmente inuechabatur, ubi plus prædicauerat, & emperiorum patruerat miracula, quibus hoc quoque declarauit, quod illud, quod indubitum ingenere erat, beneficium laitorique non minimus, in truciorem eorum cederet damnatione, graviusq; supplicium: quia licet inde proficeret aliqui, sed nec tot, nec tantum, quantum oportebat unde hac illis luxuriosa est ministerius: Vnde in Mabi Corozam, ut tibi Bethlāide: quia si in Tyro & Sidone facta sunt virtutes, que facta sunt in vobis, Iudei egissent penitentiam in cincere &c. Et in Capharnaū, usque ad calum exalata usque ad infernum degenerū: quia si in Tyro & Sidone facta sunt virtutes, que facta sunt in te &c. Si namque ciuitatis illis in acerbis cessit supplicium, ubi illam multo tanto suscepunt affectu, tanto honore emularunt, tantoque fide sunt profecti, quia uenirent illæ, in quibus sua prima patruauit miracula, prodigia colestia, quas non minus inteneret Nazareth, si in illa prædicione, operumque sumptuosa exordium, ubi nudum non fecerit, qui in illum credidisset, cum receperit, honoraret, sed cum omnes iuhonoraissent, opprobrijs affescerent, vexalienteque calumnias, prout videmus! Non igitur urbem beneficio honorasset, sed grauius occasio nem dedisset ipse supplicij, cautelamque perditionis. Sæpe numero (teste D. Gregorio) est Dei vindicta, tuas tibi offerre misericordias, si quis oculis exponere beneficia, nec non quod ipse tunc pullet offitum anima sua vocatio, quia talis cum sis, hinc tunc processum formabile index damnacioni: dicitque: Votavit & renuit, extensis manum meam, & non fuit qui aspiceret, & ego in interiu rufro ridebo. Faxis misericordis Deus, ut tot conciones, tot voces, tot Sacra menta, tot indulgentias, non tibi sim in atrociori in damnatione: cum parum est, quod nullam ex illis elicias faltem, mortuorumque correctionem, insuper & in peiora ruis, tantas contemnis gratias, donaque desperatione scelerior: de quibus alibi.